

Svenska
Livräddningssällskapet

Drunknings- olyckor 2010

Antalet drunkningsolyckor fortsätter att minska

79 människor drunknade 2010

Enligt Svenska Livräddningssällskapet, SLS, sammanställning har 79 personer omkommit i drunkningsolyckor under 2010. Det är tre färre än under 2009 då 82 personer omkom och det lägsta antalet registrerade drunkningsolyckor någonsin.

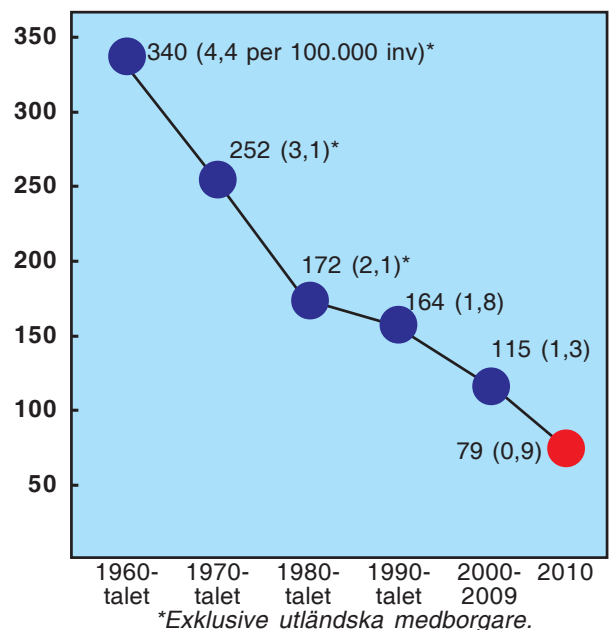
SLS har som ett delmål arbetat för att antalet omkomna genom drunkning ska hamna under 100 personer. Ett mål som nu för andra året uppfyllts med råge.

Ett annat mål är att inga barn ska drunkna. Tyvärr klarade vi inte detta mål 2010. Av de 79 omkomna var 12 barn och ungdomar under 19 år. Under de två föregående åren har antalet drunkande barn varit fem respektive åtta per år.

Drunkningsolyckor i samband med fritidsbåtar är den största olycksgruppen under 2010. Det kan till del förklaras av fler fritidsbåtar och att många inte båtvana personer har skaffat en fritidsbåt.

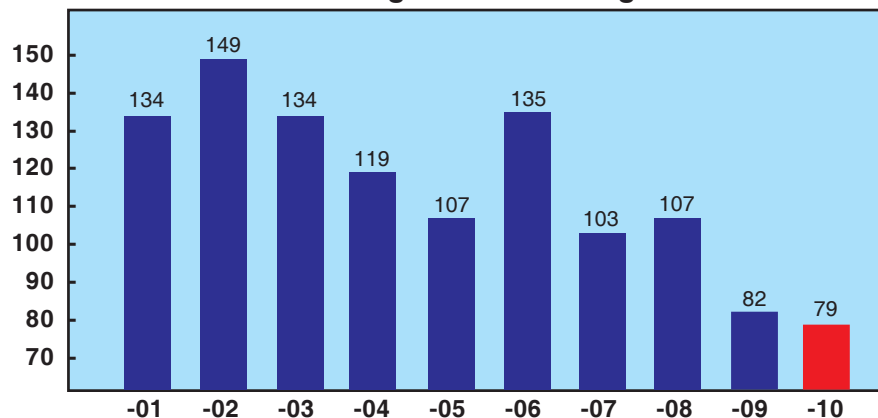
För att kunna minska dessa olyckor krävs mer utbildning och ökad användning av flytväst. Förhoppningsvis kommer vi inom en snar framtid att få en lag som innebär att det måste finnas flytväst för alla ombord på svenska fritidsbåtar.

Antal omkomna i genomsnitt under olika decennier samt 2010

SLS sammanställning över antalet drunknade visar på en långsiktig minskning. Under 1990-talet redovisades 164 omkomna genom drunkning i snitt per år. Motsvarande tal för de senaste tio åren är 115 drunknade per år. *Se även tabellen ovan.*

Antal omkomna genom drunkning 2001 - 2010

Årsredovisningen exkluderar de personer som omkom under katastrofen i Sydostasien i december 2004

Historisk utveckling

Kring slutet av 1800-talet, när Svenska Livräddningssällskapet bildades, omkom i Sverige drygt 1000 personer (21,3 per 100.000 invånare) genom drunkning varje år.

Under 1940-talet sjönk antalet omkomna till cirka 500 per år (7,9 per 100.000 inv). Detta tack

vare en kraftig satsning på den allmänna simkunnigheten. Minskningen har sedan fortsatt i takt med att allt fler har lärt sig simma och fått kunskap i vattensäkerhet. Under åren 2000 till 2009 var snittet 120 omkomna per år (1,3 per 100.000 invånare).

Typ av olyckor

I tabellen till höger redovisas antal drunkningar per olyckstyp 2010 jämfört med år 2009.

På sidan tre visas tendenser för olyckstyperna och antal drunknade under de senaste 10 åren. Sidan fyra innehåller åldersfördelning och fördelning per månad.

Badolyckor

Antalet förolyckade vid bad har ökat till 24 personer 2010 (13 personer 2009). Ökningen kan till del förklaras med soligare och varmare sommarväder än under 2009 vilket innebar att fler sökte sig till vattnet.

Många av de omkomna var över 50 år. Orsakerna till det stora antalet äldre omkomna är troligen dålig kondition i kombination med bristande vattenvana samt sjukdom.

Fritidsbåtar

Antalet drunknade i samband med småbåtsolyckor har minskat från 35 till 29*.

Flera av olyckorna har inträffat i samband med fiske. I en del olyckor kan alkohol ha haft en bidragande effekt till olycksförloppet.

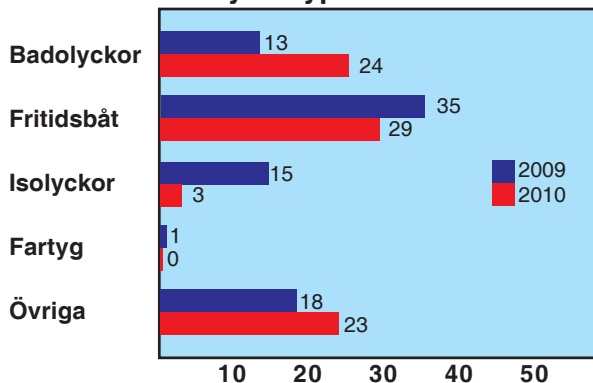
Trots en mångårig information om nyttan av att använda flytväst väljer tyvärr många bort denna enkla och billiga livförsäkring.

Föreskriftsarbete pågår som kommer att innebära att alla fritidsbåtar ska utrustas med flytväst för alla ombord. Beräkningar visar att fler än 20 liv skulle kunna ha sparats 2010 med obligatorisk användning av flytväst.

Isolyckor

3 personer omkom vid isolyckor 2010. Detta är en minskning med 12 personer jämfört med 2009. Snittet för de senaste tio åren är 15 omkomna i isolyckor per år. Av de omkomna drunknade en (sex under 2009) i samband med skoterfärd på is.

Olyckstyper 2009 och 2010

Övriga olyckor

Under rubriken återfinns 23 olyckor där det varit svårt eller inte gått att fastställa det exakta händelseförloppet vid tillbudet (18 personer 2009). Framst rör det sig om troliga fall från bryggor och pirar.

Fiskeolyckor

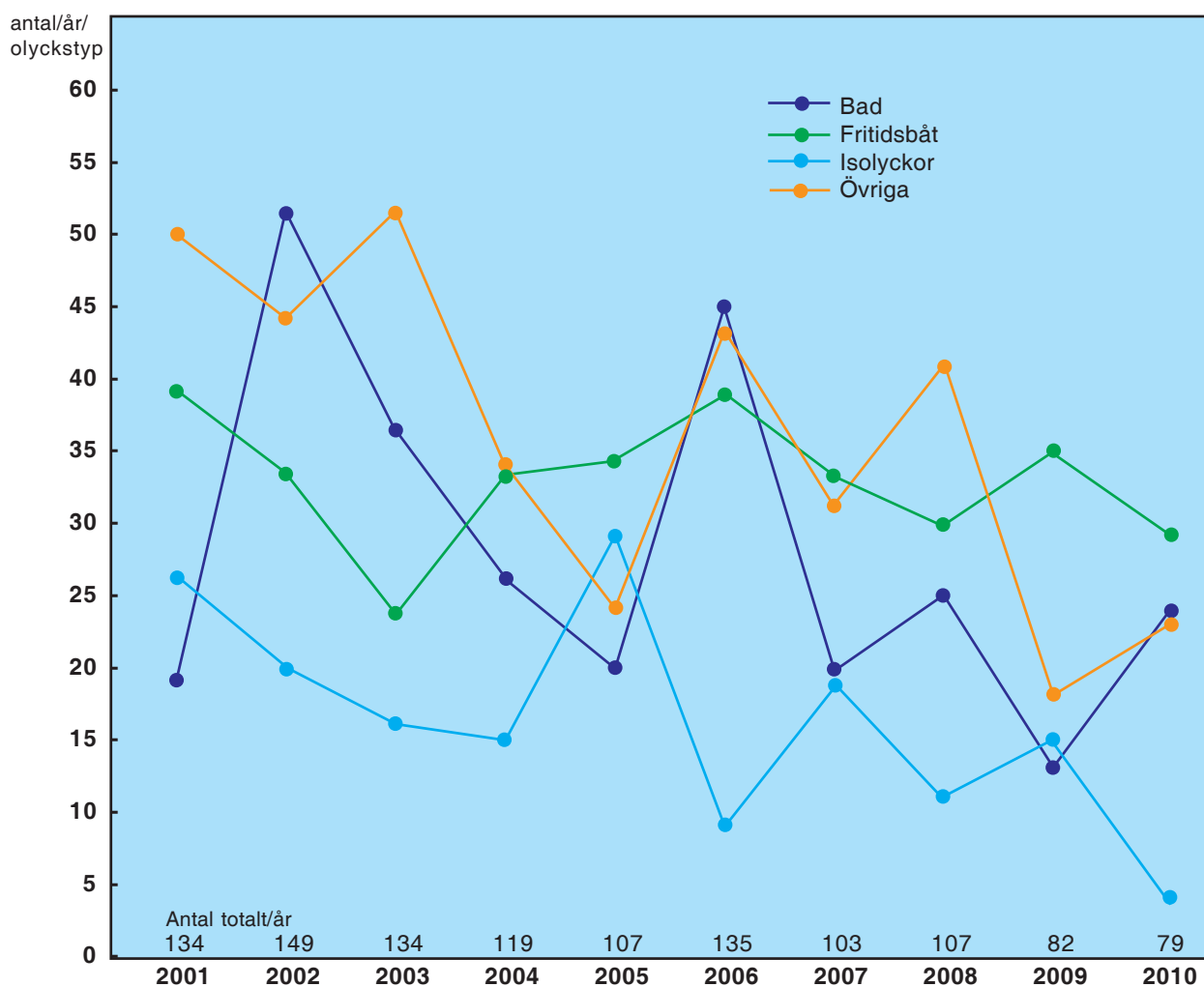
Under 2010 har totalt nio personer omkommit i samband med fiske från land, båt eller is. Det är minskning med tre personer jämfört med 2009 då 12 personer omkom. Jämfört med 2007 är det en tredjedel jämfört med de då 27 omkomna.

Flera av de omkomna 2010 hade inte sällskap när de fiskade och de bar inte flytväst. De omkomnas genomsnittsålder var drygt 60 år.

Under de senaste tio åren har i genomsnitt 13 personer per år omkommit i samband med fiske. Flest omkommer då de fiskar från små fritidsbåtar. Därefter kommer fiske från is. Ofta är de som fiskar ensamma och har ingen eller bristfällig säkerhetsutrustning.

**Det kan förekomma skillnader i redovisningen mellan Transportstyrelsen och Svenska Livräddningssällskapet. Det beror på att SLS redovisar drunknade och förmodat drunknade svenskar även utomlands samt att Transportstyrelsen även redovisar omkomna i fritidsbåtsolyckor av andra orsaker än drunkning, exempelvis brand eller olyckshändelse.*

Fördelning typ av drunkningsolyckor över åren 2001 - 2010

Långsiktiga tendenser

Det är svårt att se några tydliga tendenser om man studerar olyckstyperna under den senaste tioårsperioden.

Att badolyckorna ökar under fina somrar är tydligt vilket syns för åren 2002 och 2006. Det är annars svårt att se någon tydlig trend när det gäller denna typ av olyckor.

När det gäller fritidsbåtar kan vi inte se någon nedgång i antalet drunknade men då antalet fritidsbåtar enligt branschen har ökat kan det ändå innebära en relativ minskning.

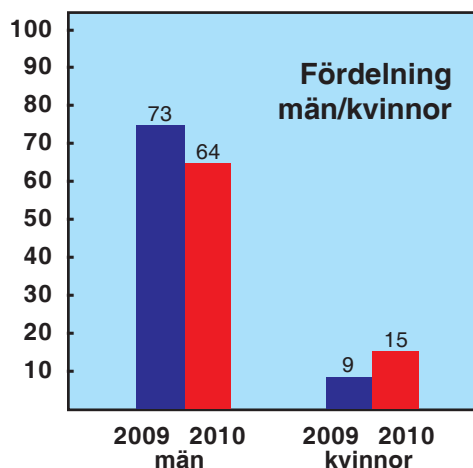
När det gäller isolyckor visar sammanställningen en minskning som störs av en topp år 2005. Större olyckor med flera inblandade samt fler skoterolyckor förklarar uppgången detta år.

Övriga olyckor minskar, vilket till viss del kan förklaras med bättre olycksuppföljning. Detta påverkar då de andra typerna på motsatt sätt vilket gör uppföljningen per olyckstyp osäker i en jämförelse mellan olika år.

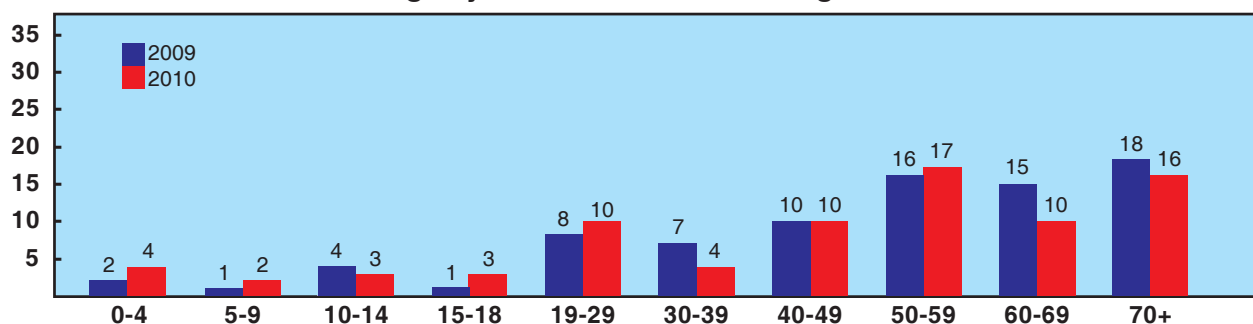
Fördelning män - kvinnor

Av det totala antalet omkomna under 2010 var 81 procent män (89 procent 2009).

Männens fritidssysselsättningar med hög risk-exponering i kombination med större benägenhet att ta risker förklarar fördelningen mellan män och kvinnor. Detta enligt den av SLS genomförda attitydundersökningen under 2007.

Drunkningsolyckornas åldersfördelning 2009 och 2010

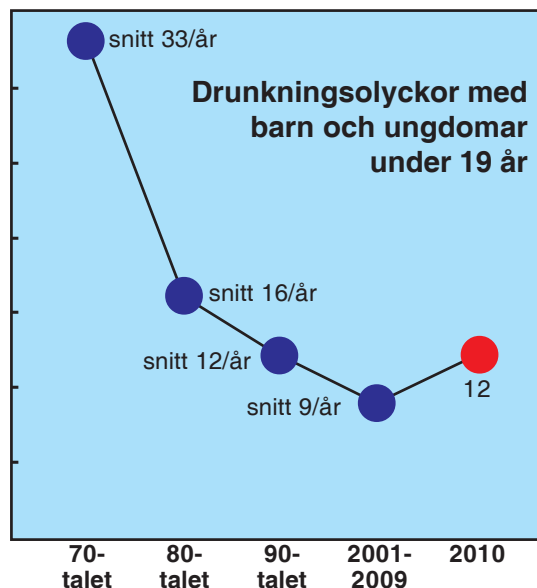

Åldersfördelning

SLS mål är att inga barn och ungdomar under 19 år ska drunkna. Under 2007 och 2008 var antalet fem per år medan det 2009 ökade till åtta. Under 2010 var antalet 12 vilket är samma som snittet för 90-talet. Typerna av olyckor varierar, badolyckor och ett fall i samband med fyrhjulning. När det gäller de yngre barnen är orsaken troligen bristande tillsyn.

Av det totala antalet omkomna under 2010 är 54 procent över 50 år. (60 procent 2009) och 20 procent är över 70 år (22 procent 2009).

Under senare år har andelen drunknade i åldrarna 19-49 år ökat. Vad denna uppgång beror på är svårt att säga i dagsläget utan behöver utredas vidare.

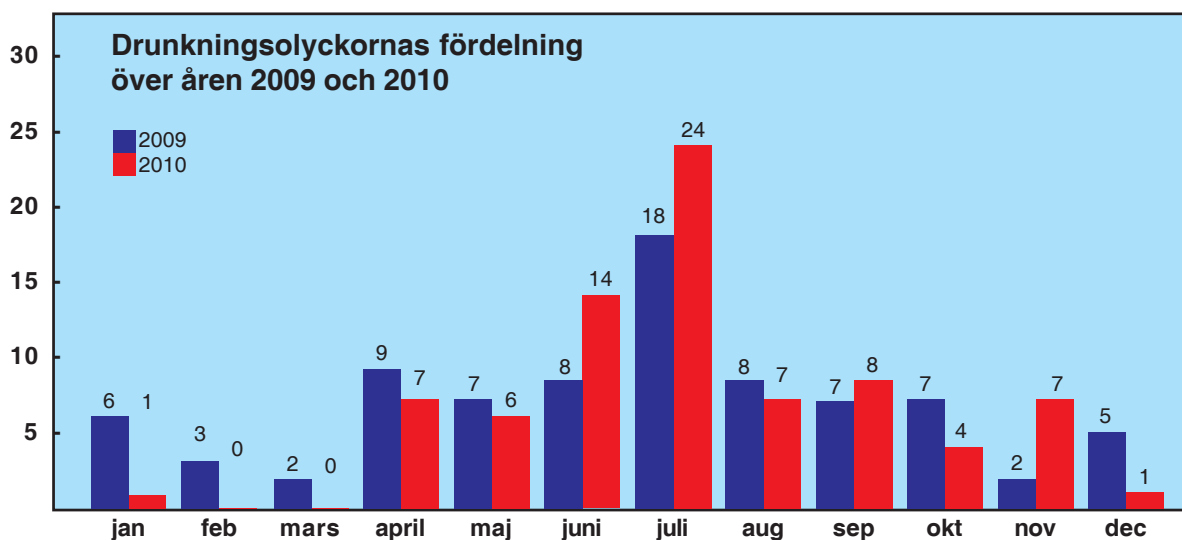

När händer olyckor

Inte överraskande händer flest olyckor under sommarmånaderna när många uppsöker hav och sjöar för bad- och båtliv. Nära 69 procent av det totala antalet olyckor inträffar under juni till augusti. De flesta bad- och båtoluckyckor inträffar i mindre sjöar och vattendrag. Det kan förmodas att man här känner sig säkrare än i öppet hav och därmed omedvetet tar större risker. Detta gäller

inte minst vid färd i fritidsbåt då en del, främst äldre, upplever det som onödigt att använda flytväst och att ha sällskap.

Glädjande är att vi 2010 kan notera två helt drunkningsfria månader, februari och mars. Detta berodde troligen på det, i större delen av Sverige, ihållande kalla vädret som innebar att isarna höll att vistas på.

Drunkningsstatistik länsvis

Beräkning av antal drunknade per år och i genomsnitt under åren 2001-2010 samt beräkning av antalet drunknade per 100 000 invånare länsvis redovisas nedan.

Orsakerna till variationen mellan länen är sannolikt flera. Turistintensiva län kan exempelvis få felaktiga värden per 100.000 invånare.

Avvikelserna mellan länen är dock så stora att

det inte kan uteslutas att attityderna till och kunskaperna om riskerna vid vatten och isar skiljer sig i olika delar av landet. Fritidsaktiviteter i anslutning till vatten är också vanligare i en del län.

Det kan noteras att de norra länen har höga drunkningstal. Sannolikt spelar det kalla vattnet i norra delen av Sverige en avgörande roll vid dessa olyckor.

Drunkningsolyckornas fördelning länsvis 2001-2010											Genomsnittligt antal drunknade under 2001-2010	Antal drunknade/100 000 inv. 2001-2010
	-01	-02	-03	-04	-05	-06	-07	-08	-09	-10		
Stockholms stad o län												
stad o län	14	16	17	17	10	25	14	16	10	9	14,8	0,7
Uppsala	5	6	2	3	5	3	3	3	2	1	3,3	1,0
Södermanland	9	7	7	6	3	4	5	2	2	2	4,7	1,7
Östergötland	5	5	3	1	4	4	5	3	1	2	3,3	0,8
Jönköping												
Jönköping	6	5	3	2	5	3	1	1	1	3	3,0	0,9
Kronoberg	1	1	0	0	3	1	2	2	2	2	1,4	0,8
Kalmar	8	3	12	9	3	2	1	6	2	3	4,9	2,1
Gotland	2	1	4	1	1	1	0	0	1	4	1,5	2,6
Blekinge	3	1	8	6	2	1	1	1	3	4	3,0	1,9
Skåne												
Skåne	6	6	9	12	6	10	6	9	2	5	7,1	0,6
Halland	4	4	4	3	1	3	2	4	1	4	3,0	1,0
Göteborg och Bohuslän												
Göteborg och Bohuslän	7	15	13	12	14	18	3	7	11	10	10,0	1,1
Älvsborg	5	9	4	5	2	3	3	1	0	4	3,6	1,0
Skaraborg												
Skaraborg	5	5	2	0	3	3	1	0	2	4	2,5	1,0
Värmland	8	5	7	5	9	3	9	11	8	2	6,9	2,5
Örebro	2	9	1	3	2	1	0	4	6	2	3,0	1,0
Västmanland	1	1	5	4	2	2	1	4	1	1	2,2	0,9
Dalarna	5	3	7	3	7	3	8	5	6	3	5,0	1,8
Gävleborg												
Gävleborg	4	5	7	6	3	11	7	5	2	2	5,2	1,9
Västernorrland	2	4	1	4	3	9	4	4	4	1	3,6	1,5
Jämtland	6	7	6	6	1	5	5	2	4	2	4,4	3,5
Västerbotten	5	5	7	4	4	2	9	7	4	3	5,0	1,9
Norrbottn	12	8	5	7	11	8	8	7	2	6	7,4	3,0
Utländska medborgare												
Utländska medborgare	8	14	*	*	*	*	*	*	*	*		
Internationellt												
Internationellt	1	3	-	-	3	10	5	3	5	-		
Summa	134	149	134	119	107	135	103	107	82	79		0,8
Snitt per år under 10 år 114,9												1,3

* Utländska medborgare ingår i länsredovisningen från och med 2003.